

КАРОМАТУЛЛОҲИ МИРЗО

Одами нағз

Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон

USAID
АЗ МАРДУМИ АМРИКО

КАРОМАТУЛЛОҲИ МИРЗО

ОДАМИ НАҒЗ

ДУШАНБЕ
МАОРИФ
2018

УДК 820/89/93+891,550+37точик
ББК 84точик 7+4+83.3+74,90
М-65

М-65. **Қароматуллоҳи Мирзо.** Одами нағз. Душанбе.
Маориф, 2018, 16 саҳ.

ISBN 978-99947-1-557-2

© МАОРИФ, 2018

ОДАМИ НАҒЗ

Маҳмуд ба соати девор нигарист: вақти аз кор баргаштани падару модараш наздик омада буд. Ў бо чехраи хандон аз хона берун шуд. Аз поғундаҳои сементи пешайвони баландашон поён мефуромад, ки дарвозаи ҳавлӣ ғичирросзанон кушода шуд. Муаллим Ғанизода меомад. Табъи ӯ якбора хира шуд, дар ҷояш гӯё шах шуда монд.

— Маҳмуд, падарат канӣ? — Ғанизода ба ӯ наздик шуд.

— Падарам дар кор, нестанд, — гуфт Маҳмуд ва пас аз лаҳзае илова кард: — Он кас намеоянд.

— Меоянд, ҳозир меоянд, — муаллим ба соаташ нигариста, ба кати миёни ҳавлӣ, ки яккаандозҳои

наппа-нави махмалӣ болои он густурда шуда буд, гузашта нишаст.

Чӣ? Муаллим намераванд, бафурсат нишастаанд? О, ҳозир падару модарам омада мемонанд. Кор расво, ӯ шарманда мешавад. Не, муаллим бояд баромада раванд... Маҳмуд бетоқат шуда буд. Аз назди Ғанизода бо сари ҳам гузашта, аз дарвоза берун рафт. Чанд қадам аз ҳавлиашон дур шуда, таги чинори канори роҳи мошингузар истод.

Чашмаш ба роҳ буду таърифҳои падару модар ба ёдаш меомад: «Маҳмуди мо баъди насихатамон бачаи хуб, боодоб, гапгир шудааст. Муаллимаш ҳам акнун аз вай розӣ...». Дилаш дар сина сахттар метапид. Чӣ кунад? Кошки, падару модараш наоянд, дер биёянд. Вай дар ҳамин

хаёлот буд, ки модараш намоён шуд. Ў, аз афташ, ба бозор ё мағоза даромада будааст, ки дар як халта ким чӣ бардошта меомад. Маҳмуд ба тарафи хонаашон як нигоҳ карду беихтиёр сӯйи модар давид.

— Маҳмудчон, падарат омаданд? — модар халтаи пурбораширо рӯйи сабзаҳои лаби ҷӯй гузошта, қомат рост кард. Маҳмуд илочи халосӣ мечуст. Фикре ногоҳ ба хаёлаш омад.

— Оча, шуморо апаам суроғ карданд, ба хонаашон равед, — гуфт ӯ.

— Апаат чӣ гап доштааст? — хавотир шуд модар.

— Намедонам, тезтар равед будааст, — таъкид кард Маҳмуд.

— Писарчааш бемор буд. Ҳамин рӯз то бегоҳ чашми сабилам парид. Бечо набудааст, — модар дар ҳавлӣ

мондани халтаи пурбораширо фаромӯш карду саросема ақиб гашта, ба тарафи хонаи духтараш рӯ овард.

«Ҳоло боз падарам меоянд. Гуноҳаш зиёдтар шуд, дурӯғ гуфт. Модарашро апааш ҷеғ назада буд. Ба кучо равад?» Сӯзиши дили ӯ зиёд гашт.

Ана дар роҳи калон падари Маҳмуд намудор шуд. Ӯ дар кор монда шуда буд, ки вазнин-вазнин қадам мемонд. Гоҳе қомати баланду хароби ӯ беихтиёр ба як сӯ майл мекард, ба назар чунин менамуд, ки сараш мекалавад.

— Ҳа, Маҳмудҷон, ин ҷо истодаӣ! Гард,

хона меравем. Китоби суратдор харидӣ? — падар ба ӯ наздик шуд.

Маҳмуд «аз дукони мактаб китоби суратдор мехарам» гуфта, аз падараш пул гирифта буд. Китоб нахаридааст, боз як дурӯғ.

— Дада, акаам шуморо кофта омаданд, — гуфт Маҳмуд ва беихтиёр ба гирия даромад.

— Акаат чӣ мегуфтааст? Чаро гирия мекуни? Чӣ гап шуд?

Маҳмуд ба пурсишҳои падар дигар чизе нагуфта гирифт.

— Барои чӣ гирия мекуни, бачам? Гард, хона меравем, — падар аз дастии ӯ дошта, ба тарафи ҳавлиашон қадам монд.

— Ба хона надароед, надароед! — Маҳмуд пеши роҳи падарашро гирифта, ба домани ӯ часпид.

Ҳамин вақт модараш расида ома-
ду ба ӯ гуфт:

— Маҳмуд, чаро дурӯғ гуфти? О,
апаат маро ҷеғ назада будааст-ку!

— Маро ҳам «акаам ҷеғ заданд»
гуфта, ба хона даромадан намемо-
над, — гуфт падари Маҳмуд.

— Девона шудааст, — модар ғур-
бат карда, ба тарафи дарвоза қадам
монд. Падараш ҳам Маҳмудро базӯр
аз пеши роҳаш як тараф тела дод.

— Надароед! Ба хона надароед! —
Маҳмуд худро ба рӯйи роҳ партофта,
болои хок ғел мезад.

Падару модар бо таачҷуб аз роҳа-
шон гашта, вайро бардоштанд, ӯ
ором намешуд.

— Чаро ба хона надароем,
Маҳмудҷон, барои чӣ? — Маҳмудро
меҳрубонӣ мекарданд падару модар.

Ҳамсояҳо аз ҳавлиҳояшон баромаданд. Баногоҳ дарвозаи Маҳмудино кушода шуду муаллим Ғанизода аз ҳавлӣ хандон баромад.

— Аҳа, ассалом муаллим, дар хона шумо будед, ки Маҳмуд моро ба хона даромадан намоннад. Дар мактаб ягон беодобӣ кардагист? — пурсид падари Маҳмуд аз муаллим Ғанизода.

Ду ҳафта пеш ҳам муаллим Ғанизода ба хонаи онҳо омада буд. Дар назди падару модараш Ғанизода гуфт, ки Маҳмуд вақтҳои охир беодоб шудааст, аз дарсҳо мегурезад, ба насихатҳои муаллим гӯш намедихад. Он рӯз падару модар, муаллим — ҳама якҷоя Маҳмудро бисёр сарзаниш карданд.

Маҳмуд ваъда дод, ки дигар беодобӣ намекунад, аз дарсҳо ҳам ақиб намоннад. Аммо вай боз гуноҳ кард.

Қариб як ҳафта аст, ки падару модарашро фиреб медиҳад. Пагоҳиҳо «мактаб меравам» гуфта, аз падараш пул мегирад, модар ба ӯ палточаашро мепӯшонад, китобҳояшро наздаш оварда мегузорад. Маҳмуд бошад, баъди кор рафтани онҳо аз нав ба кати хобаш дароз мекашад. Мактаб намеравад...

— Муаллим, Маҳмуд боз ягон гуноҳ кардааст? — пурсид такроран падараш аз муаллим.

Нигоҳи Маҳмуд бо ҳарос дар рӯйи муаллим лағжид. Ҳамин ҳоло Ғанизода гуноҳи ӯро мегӯяд, Маҳмуд шарманда мешавад... Муаллим чанд лаҳза ба ранги рӯйи сап-сафед кандаи шогирдаш нигаристу сухан дар забонаш монд. Пас аз чанде хомӯшӣ ба гап даромад:

— Не, ман аз Маҳмуд шикоят надорам. Маҳмуд бачаи нағз, — муаллим ба падари ӯ мурочиат кард: — Ман ба шумо дигар гап дорам, — Ғанизода аз зери бағали падари Маҳмуд гирифта, ба канори роҳ рафт. Онҳо хеле гап заданд. Муаллим гузашта рафт.

«Муаллим чӣ гуфт? Маҳмуд бачаи нағз, гуноҳ надорад?» Нигоҳи Маҳмуд аз паси муаллим буд. Ғанизода оҳиста-оҳиста аз ҳавлии онҳо дур мешуд. «Муаллим одами нағз, — аз дил гузаронд Маҳмуд. — Пагоҳ, албатта, мактаб меравам, дигар дурӯғ намегӯям».

КАРОМАТУЛЛОҲИ МИРЗО

ОДАМИ НАҒЗ

Мухаррир	Малика Меликова
Мусахҳеҳ	Меҳрӣ Саидова
Рассом	Ҳусеин Чилаев
Мухаррири техникӣ	Наҷмиддин Зайниддинов
Тарроҳ	Қосимхуҷа Назаров

Китобчаи мазкур бо кумаки мардуми Амрико бознашр шудааст, ки он аз тариқи Оҷонсии ИМА оид ба рушди байналмилалӣ (USAID) расонида мешавад. Мазмун ва мундариҷаи китобча маҳсули муаллиф буда, метавонад бо нуқтаи назари USAID ва Ҳукумати ИМА мувофиқат накунад.

Китобча ройгон паҳн мегардад.

Ба чоп 09.08.2018 имзо шуд. Андозаи 60×84 1/16.
Қоғази офсет. Чопи офсет. Чузъи чопӣ 1,0.
Адади нашр 5500 нусха. Супориши № 96/2018.

Муассисаи нашриявии «Маориф»-и
Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон.
734024, ш. Душанбе, кӯчаи Аҳмади Дониш, 50.
Тел.: 222-14-66. E-mail: najmiddin64@mail.ru

Дар матбааи ҶДММ «Полиграф групп» ба табъ расидааст.
ш. Душанбе, к. Ҳувайдуллоев, 113. E-mail: info@polygraph-group.tj

Китобча ройгон паҳн мегардад.

